

Warszawa, 8 kwietnia 2014 r.

Sieć Obywatelska – Watchdog Polska
ul. Ursynowska 22/2
02-605 Warszawa

Sz. P.
Irena Lipowicz
Rzecznik Praw Obywatelskich

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Aleja Solidarności 77
00 - 090 Warszawa

Szanowna Pani Profesor,

Misją naszego Stowarzyszenia jest działalność na rzecz upowszechniania i realizacji idei dobrego rządzenia poprzez doprowadzenie do przejrzystości i rozliczalności instytucji publicznych oraz wzmocnienie obywatelskiej świadomości własnych praw i umiejętności korzystania z nich.

Jednym z podstawowych elementów zapewniających rozliczalność działania władz i wzmocnienie obywateli w procesie rządzenia, jest jawność życia publicznego. Od 8 lat realizujemy nadzór obywatelski nad realizacją Artykułu 61 Konstytucji RP i ustawy o dostępie do informacji publicznej w ramach naszego programu Pozarządowego Centrum Dostępu do Informacji Publicznej (www.informacjapubliczna.org.pl). Jawność jest dla nas niezbędnym elementem wykonywania zasady zwierzchności narodu wyrażonej w art. 4 Konstytucji RP i wynikającej z niej prawa do kontroli społecznej nad działalnością organów władz publicznych i wydatkowania środków publicznych. Dostrzegamy wagę tego prawa, które zostało uznane przez Europejski Trybunał Praw Człowieka za jedno z praw człowieka (**TASZ przeciwko Węgrom, nr wniosku 37374/05, wyrok z 14 kwietnia 2009 r. i Młodzieżowa Inicjatywa na Rzecz Praw Człowieka przeciwko Serbii, nr wniosku 48135/06**).

W ostatnim czasie spotkaliśmy się z sytuacją, która naszym zdaniem wymaga interwencji Pani Rzecznik.

Zwróciliśmy się o udostępnienie do Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury z wnioskiem o udostępnienie imion i nazwisk wykładowców umowy z nimi zawartych w ramach szkoleń na aplikacji ogólnej, sędziowskiej i prokuratorskiej w latach 2010, 2011, 2012, 2013 i 2014. W odpowiedzi na wniosek, ostatecznie, otrzymaliśmy wykaz imion i nazwisk wykładowców. W pozostałym zakresie Dyrektor Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury odmówił udostępnienie umów z imionami i nazwiskami, a odnośnie udostępnienie zeskanowanych umów wyznaczył opłatę w wysokości 11.578,71 zł (w załączeniu pismo zawierające informację o opłacie oraz decyzja odmowna).

Naszym zdaniem sposób wyliczenia opłaty narusza art. 7 ust. 2 i art. 15 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej. Zdajemy sobie sprawę, iż przedmiotem udostępnienia jest określona ilość dokumentów. Jednakże nie pozwala to na naruszanie przepisów dotyczących możliwości wyliczenia opłaty w dostępie do informacji publicznej. Nie sposób zgodzić się z prezentowanym przez Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury stanowiskiem, iż jest to dodatkowa praca, a tym samym istnieje konieczność wyznaczenia opłaty za pracę. Wskazujemy, iż w utrwalonej linii orzeczniczej sądów administracyjnych koszty pracy nie stanowią kosztów dodatkowych wskazanych w art. 15 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Prawo do informacji publicznej nakłada na określone podmioty konkretne zobowiązania, które mogą dotyczyć obowiązku udostępnienia m. in. dokumentów. Nie jest to żaden dodatkowy obowiązek, a zwykle zadanie, którego celem jest realizacja prawa podmiotowego. Przyjmując stanowisko Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury należałoby uznać, iż każdy obowiązek administracji, który wynika z praw jakie przysługują obywatelom, rodzi dodatkowe zadania, które powinny być opłacane przez tych obywateli.

Dodatkowo zauważamy trudną do zaakceptowania sytuację, w której podmiot udostępniający informację nie chce przekazać nam umów wraz ze wskazaniem imion i nazwisk stron umowy. W tym przypadku naszym zdaniem doszło do nadmiernego ograniczenia prawa do informacji publicznej. Nie widzimy możliwości sprawowania społecznej kontroli nad wydatkowaniem publicznych pieniędzy w sytuacji w jakiej otrzymamy dokumenty bez podstawowych informacji.

Zwracamy się do Pani Rzecznik z prośbą o zważenie czy w tym przypadku nie zachodzą okoliczności do podjęcia przez Panią Rzecznik działań. Wyznaczenie tak wysokiej opłaty i ewentualna jej egzekucja od Stowarzyszenia stanowiłaby dla nas spore wyzwanie finansowe. Przy czym raz jeszcze podkreślamy, iż naszym zdaniem nie ma podstaw prawnych do wyliczenia w ten sposób kosztów udostępnienia informacji publicznej.

W załączeniu:

- *pismo KSSiP z 25 marca 2014 r.,*
- *wezwanie do usunięcia naruszenia prawa z 26 marca 2014 r.,*
- *decyzja z 4 kwietnia 2014 r.,*
- *pismo KSSiP z 4 kwietnia 2014 r.*
- *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie, sygn. akt II SAB/Kr 316/13.*